

Segla med instrument – så här väljer du rätt

Instrument på din segelbåt kan underlätta vid navigering och öka säkerheten eller bara bidra till seglingsupplevelsen. Men vad finns det att välja på och vad behöver du? Båtliv har pratat med Jan Silfvén, marin produktchef på Garmin, om vilka val man behöver göra och hur man kan tänka. Text: Nils B. Svensson Foto: Garmin

JAN SILFVÉN är rätt person att prata med då han började sin karriär inom marinelektronik på Silva och ledde deras avdelning för instrument som sedermera blev Nexus.

Jan blev senare delägare i Nexus tillsammans med en kompanjon och spelade en avgörande roll under Nexus glansdagar. När sedan Nexus köptes av Garmin följde Jan med till Garmin och leder nu deras utveckling av instrument och givare från kontoret i Pampas marina i Stockholm.

Fundera igenom vilken information du vill ha på displayerna i ett första steg. Det bestämmer vilka sensorer, eller givare, du

behöver ha i ditt system. Steg två är att bestämma hur du vill ha informationen presenterad. En display kan ofta visa information från olika givare på samma skärmsida.

Displayerna kan också visa flera sidor där man kan förbereda olika förval för olika situationer. Det finns också olika storlekar på displayerna om det till exempel är viktigt för andra ombord att se olika information.

VILL MAN GÖRA det lätt för sig väljer man något av de paket som tillverkarna erbjuder. Grundpaketen brukar ofta innehålla det du behöver för att få information

om vind, fart och djup. Dessutom innehåller oftast paketen kablage och annat som behövs för att snabbt komma igång.

Valen man då gör handlar mest om det skall vara trådlös vindgivare eller med kabel i masten samt om logg och lod skall vara en kombigivare eller två separata givare. Att just välja ett paket från en och samma tillverkare är klokt då allt är kompatibelt och du slipper tex omvandlingsboxar.

En trådlös vindgivare är fantastisk och ger betydligt enklare installation än kabel. Trådlöst i toppen kan vara att föredra till en lite mindre eller medelstor båt på

upp till cirka 34 fot där den extra vikten från en kabel i masten kan vara märkbar. En trådlös givare är också ett bra val för de med trämast. Är båten större är vindgivare med kabel att föredra.

I VALET AV vindgivare är en modell med propeller att föredra eftersom en propeller hela tiden är vänd mot vinden och effektiv hela tiden. Det finns andra lösningar med exempelvis koppar istället för propeller. Problemet är att kopporna är vända mot vinden under halva varvet och gör då motstånd något som blir tydligt i lättvind då varianterna med koppar ofta inte orkar snurra.

Jan Silfvén.

Vill du komplettera ett system med nya givare eller displayer går det också bra. De flesta tillverkare har någon form av omvandlare som gör det möjligt för äldre instrument kan prata obehindrat med de nya.

Har du ett system som bygger på NMEA 2000 är det ännu enklare – det är bara att koppla in kabeln på huvudstammen. Det kan dock vara värt att byta ut ett gammalt instrument mot ett nytt, till exempel för att uppdatera till ett NMEA 2000 system. Dels så minimeras eventuella problem med kompatibilitet och förenklar installation. Dels så sparar du då in kostnaden på en omvandlingsbox.

IBLAND KAN DET vara så att en gammal sensor gett upp eller en instrumentdisplay börjat läcka. Hur frustrerande det än kan vara skall man komma ihåg att när populära Nexus var som mest i ropet stod det en tjock-TV i var mans hem. Så gamla är de.

I det perspektivet har de hållit väldigt bra. Det kan inte vara många andra teknikintensiva produkter som har en livslängd på tiotalet år i ogästvänlig saltvattenmiljö.

När det gäller givare för logg och lod använder Garmin, Raymarine och B&G givare från Airmar, vilket underlättar ett utbyte. Garmin har också valt att fortsätta producera givare som passar äldre genomföringar för Silva och Nexus.

Om den gamla givaren har gett upp är ett tips att även byta instrumentet då de ofta säljs i paket där priset skiljer på några hundralappar jämfört med kostnaden för en ny givare. Ett byte av givare är enkelt och kan till och med göras när båten ligger i vattnet.

Oavsett om du har gamla eller nya instrument finns det några tillval att fundera på beroende på var och hur du seglar. En kompassgivare i systemet kan vara en klok investering för den som brukar segla där det är strömt vatten. Det är kombinationen kompassgivare och logg tillsammans med GPS som gör att du får veta din verkliga fart, din avdrift och vilken kurs du behöver hålla när det är strömt.

FÖR DEN SOM seglar mer prestandaorienterat är även en kompassgivare ett givet tillval då man t. ex. kan se vilken kurs man skall hålla efter ett slag, eller bäringen mot ett märke. Det är också kompassen som enklast talar om vad som händer vid vindvid.

Om du seglar i vatten där det är mycket trafik kan en AIS vara en klok investering. En del kallar AIS lite slarvigt för en ”fattigmans-radar”, men sanningen är att det är ett fantastiskt bra hjälpmedel och ett genombrott för säkrare segling i trafikerade vatten.

Instrument som visar information om vind och fart mm kan öppna upp en helt ny dimension av segling och ge seglingsglädje för både skeppare och besättning. För några kan det vara viktigt att båten går fort och högt där instrumenten ger information om lyft eller motvrid.

FÖR ANDRA SOM håller på att lära sig segling kan instrumenten underlätta förståelsen för hur till exempel sann och relativ vindriktning hänger ihop med båtfart och kurs. Helt klart är att segla med instrument ger en upptäckarglädje och möjlighet att upptäcka nya sidor hos dig som seglare och din båt. ☺

WINCHMATIC BANDANKARSPEL

Helautomatiska lättplacerade bandankarspel. Winchmatics ankarspelsmodeller finns i tre utföranden: **MX-52, MX-102 och MX-104.**

- För båtar upp till 25 ton
- 60 meter band
- Svensktillverkat

Vi finns på
Allt för sjön.

Uppgradera ditt ankarspel med nya funktioner genom NG-styrbox.

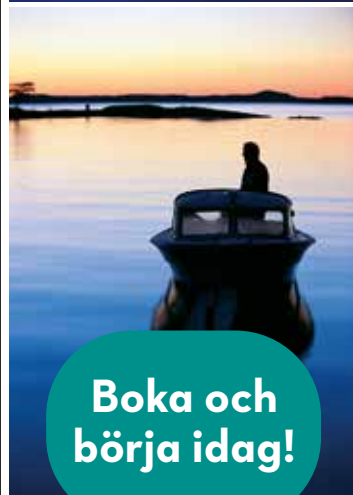
Winchmatic Sales AB, Skogsövägen 22, 133 33 Saltsjöbaden
Tel 08-711 12 22, www.winchmatic.se, info@winchmatic.se

Förarintyg – distans!

Ny digital kurs med interaktiva moment

Säker och trygg till sjöss! Nu kan du ta ditt förarintyg var du vill och när du vill. Pris 1 975 kr

För ytterligare info och bokning
www.medborgarskolan.se (sök "Förarintyg distans")

Boka och börja idag!

010-157 57 57
medborgarskolan.se

 medborgarskolan